

25 Μαΐου, 1993

[ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ/στής]

ΛΕΝΙΑ ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ,

Αιτητές,

v.

ΑΡΧΗΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ,

Καθ' ης η αίτηση.

(Συνεκδικαζόμενες Υποθέσεις Αρ. 868/91, 880/91, 927/91, 964/91)

-
- Διοικητική πράξη — Ανάκληση — Αρχές και κρίση περί μη συνδρομής δυνατότητας ανάκλησης, ελλείψει εκτελεστής πράξεως προς ανάκληση, στην εξετασθείσα περίπτωση.
- Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου — Υπάλληλοι — Προαγωγές — Καν. 10(7) του περί Προσωπικού της Αρχής Κανονισμών του 1982 έως 1990 — Ερμηνεία και επικρότηση του τρόπου εφαρμογής του από την Αρχή. 5
- Αρχή Τηλεπικοινωνιών Κύπρου — Προαγωγές — Εισήγηση του Γενικού Διευθυντή — Επιτρέπεται και επιβάλλεται η διατύπωση των προσωπικών του απόψεων για τους υποψηφίους. 10
- Οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Γενικοί Κανονισμοί του 1982 έως 1990 — Καν. 10(7) — Καθαρά αξιοκρατική προσέγγιση κατά τις προαγωγές — Αποδέσμευση από παράγοντες όπως η αρχαιότητα. 15
- Διοικητική πράξη — Αναδρομικότητα — Απαγόρευση — Εξαιρέσεις — Περίπτωση ειδικής διάταξης Νόμου που προβλέπει την αναδρομικότητα — Αποκλεισμός της περίπτωσης αυτής στην κριθείσα υπόθεση. 20
- Ακυρωτική Απόφαση — Μερική ακυρότητα της προσβαλλόμενης πράξης σε συνδυασμό με το διαιρετό αυτής — Δικονομικό κώλυμα και έλλειψη εννόμου συμφέροντος για ακύρωση του μέρους της πράξης που αφορούσε στην αναδρομικότητα των προαγωγών — Αποκλίνοντα νομολογιακά πορίσματα. 25

Με την παρούσα προσφυγή προσβλήθηκε η απόφαση πλήρωσης 17 θέσεων Επιθεωρητών στην Α.ΤΗ.Κ.

5 Το Ανώτατο Δικαστήριο, απορρίπτοντας τις προσφυγές, αποφάσισε ότι:

1. Αναφορικά με τον ισχυρισμό περί νόμιμης αναδρομικότητας στην απόφαση, η *Δημοκρατία ν. Περικλέους και Άλλοι*, στην οποία αναφέρθηκε η καθ' ης αίτηση, αποφάσισε ότι ο ουσιώδης χρόνος για την κατοχή των προσόντων που απαιτούνται για μια θέση είναι η τελευταία ημέρα της προθεσμίας που τάσσει η σχετική προκήρυξη των θέσεων για υποβολή αιτήσεων. Και στην περίπτωση προαγωγών είναι η ημερομηνία που λήφθηκε η πρόταση της ενδιαφερόμενης αξιωματικής αρχής από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, σύμφωνα με το Άρθρο 17 του προϊσχύσαντος Νόμου περί Δημόσιας Υπηρεσίας (Ν. 33/67). Δε διακρίνεται οποιοδήποτε έρεισμα για διεύρυνση της αρχής αυτής σε κατάσταση όπως η παρούσα.

20 Το Δικαστήριο δε βρίσκεται μπροστά στην περίπτωση που επιτρέπεται η αναδρομικότητα χάριν της συμμόρφωσης της Αρχής προς τη νομιμότητα. Δεν υπάρχει εδώ επανεξέταση που επιβάλλει η ανάκληση κάποιας διοικητικής πράξης. Σύμφωνα με τον Π.Δ. Δαγτόγλου "Γενικό Διοικητικό Δίκαιο" (1984) Β' έκδοση σελ. 235 "ανάκληση είναι η διοικητική πράξη με την οποία αίρεται η ισχύς για το μέλλον ή αναδρομικώς μίας άλλης διοικητικής πράξεως". Η απόφαση εδώ, για πλήρωση κενών θέσεων, δεν ήταν εκτελεστέα διοικητική απόφαση που θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο ανακλητικής πράξης και στη συνέχεια επανεξέτασης. Όμως η παρατυπία δεν επιφέρει ακυρότητα. Από την έρευνα των φακέλων δε διαπιστώθηκε οποιοδήποτε στοιχείο που εμφανίζεται μετά τις 2/11/90 και πριν από το χρόνο λήξης της απόφασης του Συμβουλίου Προσωπικού ή της ίδιας της απόφασης της Αρχής, που θα μπορούσε να επηρεάσει με οποιοδήποτε τρόπο την εγκυρότητα της τελευταίας. Το θέμα αντιμετώπισε ακριβώς έτσι ο Δικαστής Κούρης στην προσφυγή *Μερόπη Κολοκασίδου ν. Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου* και ακολουθείται και στην παρούσα.

2. Δεν υπάρχει τίποτε στον Καν. 10(5), που αναφέρεται στη συμμετοχή του Συμβουλίου Προσωπικού στη διαδικασία προαγωγών, που να αποκλείει τις ενέργειες στις οποίες προέβη το Συμβούλιο αυτό στην παρούσα περίπτωση. Εξάλλου οι εισηγήσεις του έχουν μόνο συμβουλευτικό χαρακτήρα και δε δεσμεύουν την Αρχή. Στην προκειμένη περίπτωση, όπως συνάγεται από τα πρακτικά, η Αρχή έκαμε τη δική της έρευνα και σύγκριση των υποψηφίων προ-

τού πάρει απόφαση.

- Αναφορικά με τη χρήση των κριτηρίων του Καν. 10(7) από το Συμβούλιο Προσωπικού, η ομοιογενής αντιμετώπιση του έργου τους, προάγει αντί να πλήρσει τον σκοπό της διαδικασίας, που δεν είναι άλλος από τον εντοπισμό των πιο ικανών στελεχών για την επάνδρωση των θέσεων. Το απευκταίο ενδεχόμενο της διαφορετικής προσέγγισης από τα δύο όργανα, δυνατό να δημιουργούσε προβλήματα, αναφορικά με το κύρος ή τη βαρύτητα της συμβουλής. 5
3. Ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής είναι από τους Κανονισμούς επιφορτισμένος με το καθήκον να κάμνει τις εισηγήσεις του προς την Αρχή. Η άποψή του, λόγω της θέσης του, πρέπει να αποτελεί συστατικό της εισήγησης. Αλλιώς το έργο του θα περιοριζόταν στη μετάδοση του υλικού των φακέλων στην Αρχή που ούτως ή άλλως στο τελικό στάδιο είναι μπροστά της. Μια τέτοια ερμηνεία δεν εκφράζει το πνεύμα του Καν. 10(5). Ούτε προωθεί ευρύτερα την ιδέα των Κανονισμών που αναφέρονται στη στελέχωση της Αρχής με του ικανότερους. 10
4. Από τη λεκτική διατύπωση του Καν. 10(7) προκύπτει ότι στις προαγωγές της Αρχής, επικρατεί η καθαρά αξιокρατική προσέγγιση. Οι προαγωγές αποδεδειγμένα από παράγοντες όπως η αρχαιότητα ως αυτοτελές κριτήριο. Η ικανότητα του υπαλλήλου πρέπει να φαίνεται έμπρακτα κατά την άσκηση των καθηκόντων του, όπως στοιχειοθετείται από τα φύλλα ποιότητας και τα υπόλοιπα στοιχεία των προσωπικών φακέλων. Δεν υπάρχει τίποτε στο διαθέσιμο υλικό, που ανατρέπει τις επιλογές της Αρχής στην παρούσα περίπτωση. 15
5. Καταρχήν η διοικητική πράξη δεν μπορεί να ισχύει αναδρομικά. Εντούτοις υπάρχει εξαίρεση στην περίπτωση ειδικής διάταξης Νόμου, που διέπει το θέμα, η οποία προβλέπει την αναδρομικότητα. 20
- Χρειάζεται ο Νόμος με ειδική διάταξη να επιτρέπει ρητά την αναδρομικότητα. Αυτό δε συμβαίνει στην υπόθεσή αυτή. Επομένως, η πράξη προαγωγής, δεν μπορούσε να ανατρέξει σε χρόνο πριν από την έκδοσή της. 25
6. Η επίδικη πράξη είναι νομικά διαιρετή. Το μέρος της απόφασης που αφορά την επιλογή των ενδιαφερομένων διαχωρίζεται από την αναδρομικότητα των προαγωγών. Στην υπόθεση *Μερόπη Κολοκασίδου* το Δικαστήριο πράγματι ακύρωσε μόνο το παράνομο μέρος της πράξης δηλαδή την αναδρομικότητα των προαγωγών. Το Δικαστήριο πιστεύει ότι υπάρχει δικονομικό κώλυμα για να ακολουθήσει τέτοια λύ- 30 40

ση. Οι προσφυγές πλήττουν τις προαγωγές στην ολότητά τους χωρίς να στρέφονται ειδικά κατά της αναδρομικότητας που δόθηκε σε αυτές.

Οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.

5

Αναφερόμενες υποθέσεις:

P.I.K. ν. Καραγιώργη κ.ά.(1991) 3 Α.Α.Δ. 159,

10

Republic ν. Pericleous a.o. (1984) 3 C.L.R. 577,

Κολοκασίδου ν. Α.ΤΗ.Κ. (1992) 4 Α.Α.Δ. 4801,

Χριστοδούλου ν. Α.ΤΗ.Κ. (1993) 4 Α.Α.Δ. 40,

15

Δημοκρατία ν. Ορφανίδη κ.ά. (1992) 3 Α.Α.Δ. 205,

Κυπριανού ν. Α.ΤΗ.Κ (1993) 4 Α.Α.Δ. 1051,

20

Republic ν. Mozoras (1970) 3 C.L.R. 210,

Afxentiou ν. P.S.C. (1973) 3 C.L.R. 309,

Χατζηβασιλείου κ.ά. ν. Α.ΤΗ.Κ. (1992) 4 Α.Α.Δ. 4136.

25

Προσφυγές.

Προσφυγές εναντίον της απόφασης της καθ' ης η αίτηση Αρχής με την οποία προάχθηκαν τα ενδιαφερόμενα μέρη στις θέσεις Επιθεωρητή (διοικητικό προσωπικό και προσωπικό εκμετάλλευσης).

30

Τ. Παπαδόπουλος, για τους Αιτητές στις Υποθέσεις Αρ. 868/91 & 927/91.

35

Α. Σ. Αγγελίδης, για τις Αιτήτριες στην Υπόθεση Αρ. 880/91.

Ε. Βραχίμη, για την Αιτήτρια στην Υπόθεση Αρ. 964/91.

Κ. Χ'Ιωάννου, για την Καθ' ης η αίτηση.

40

Cur. adv. vult.

ΝΙΚΗΤΑΣ, Δ.: Στον κατάλληλο χρόνο είχε διαταχθεί συνεκδικασία των παραπάνω προσφυγών αφού με αυτές προσβάλλεται η

ίδια απόφαση της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου, ημερ. 26/7/91, να προάξει τα ενδιαφερόμενα μέρη και δεδομένου ότι προβλήθηκαν κοινοί λόγοι ακύρωσης. Με την απόφαση πραγματοποιήθηκε η πλήρωση 17 κενών θέσεων επιθεωρητή (που αφορούσε στο διοικητικό προσωπικό και προσωπικό εκμετάλλευσης) για τις οποίες έγινε πρόνοια στον προϋπολογισμό της Αρχής για το 1990. Κανένας από τους αιτητές δεν προσέβαλε τις προαγωγές όλων των προαχθέντων. Ο αριθμός και τα ονόματα των θιγομένων στην κάθε περίπτωση περιλαμβάνεται σε κατάλογο που επισυνάπτεται. Έχει σημασία να αναφερθεί ότι στις προαγωγές δόθηκε αναδρομική δύναμη από 31/12/90.

Επισημαίνω από την αρχή τα πιο καθοριστικά περιστατικά που αποτέλεσαν το φόντο για τη διαμόρφωση των επιχειρημάτων των αιτητών. Η πλήρωση των θέσεων είχε αποφασισθεί στις 2/11/90 προτού εκδοθεί η γνωστή απόφαση της Ολομέλειας του δικαστηρίου *P.I.K. v. Καραγιώργη και Άλλων* (1991) 3 Α.Α.Δ. 159. Με την απόφαση, ημερ. 14/2/91, κρίθηκε αντισυνταγματική η συγκρότηση του διοικητικού συμβουλίου του Ιδρύματος. Οι προεκτάσεις της απόφασης στις πράξεις των συμβουλίων και των άλλων ημικρατικών οργανισμών, περιλαμβανομένης της Αρχής, που λήφθηκαν με παράνομη συγκρότηση, ήταν φανερές και καταλυτικές.

Το διοικητικό συμβούλιο της Αρχής με τη νέα νόμιμη συγκρότηση του αντιμετώπισε το ζήτημα της πλήρωσης των θέσεων υπό το πρίσμα της δικαστικής απόφασης στις 3/5/91. Δίνοντας τη δική της ερμηνεία, η Αρχή αποφάσισε να διενεργήσει τις προαγωγές με βάση το πραγματικό και νομικό καθεστώς της 2/11/90, που πρωτοπήρε την απόφαση πλήρωσής τους. Στη συνέχεια μεθοδεύθηκε η πλήρωση των θέσεων στα πλαίσια των μηχανισμών που διαγράφουν οι περί Προσωπικού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Γενικοί Κανονισμοί του 1982 έως 1990.

Έτσι συνήλθε πρώτα το συμβούλιο προσωπικού (Καν. 10(5)). Η συνεδρίαση του έγινε στις 16/7/91 (βλέπε πρακτικό τεκμ. 2). Θεωρήθηκαν υποψήφιοι 111 υπάλληλοι που κατείχαν τη θέση γραφέα 1 στον αμέσως κατώτερο της επίδικης θέσης βαθμό. Από αυτούς ξεχώρισε, ύστερα από σύγκριση μεταξύ τους, 43 σαν τους επικρατέστερους. Η διεργασία αυτή έγινε με βάση τα κριτήρια του Καν. 10(7). Συνεκτιμήθηκαν οι βαθμολογίες, οι παρατηρήσεις και οι συστάσεις των προϊσταμένων και τα φύλλα ποιότητας/προαγωγής για την 5ετία από το Νοέμβριο του 1985 μέχρι το Νοέμβριο του 1990. Λήφθηκε επίσης υπόψη το περιεχόμενο των προσωπικών φακέλων μέχρι τις 2/11/90. Προκρίθηκαν, εκτός των ενδιαφερομένων, και οι

αιτητές στις προσφυγές 868, 880 και 927/91.

5 Με νέα επιλογή που έγινε με γνώμονα τους ίδιους παράγοντες ο κατάλογος των υπερτερούντων περιορίστηκε από 43 σε 25. Αυτή τη φορά αποκλείστηκαν όλοι οι αιτητές πλην του Ερωτόκριτου Στυλιανού (αιτητή στην προσφ. αρ. 927/91). Ακολούθησε περαιτέρω σύγκριση για να τοποθετηθούν οι εναπομείναντες σε κατάλογο κατά σειρά προτεραιότητας. Τις πρώτες 17 θέσεις κατέλαβαν οι προαχθέντες μεταξύ των οποίων και οι ενδιαφερόμενοι στον επι-
10 σσημιμένο κατάλογο. Ο αιτητής Ερωτόκριτος Στυλιανού κατετάγη 19ος. Μόνο ένα από τα μέλη του συμβουλίου προσωπικού, που έκαμε χωριστή αξιολόγηση, υποστήριξε την υποψηφιότητα του (τον έβαλε ένατο στη σειρά).

15 Ο Γενικός Διευθυντής, στην εισήγησή του προς την Αρχή υιοθέτησε, μετά από δική του έρευνα, τη σύσταση του συμβουλίου προσωπικού για τους 17 και επίσης πρότεινε την προαγωγή τους. Λεπτομέρειες των ενεργειών του και των στοιχείων που αποτέλεσαν τη βάση για την εκτίμησή του υπάρχουν στο πρακτικό τεκμ. 3. Συ-
20 γκαταλέγεται δε σε αυτό και η προσωπική του άποψη για τον κάθε υποψήφιο. Αναφέρω ειδικά το γεγονός γιατί επικρίθηκε, όπως θα δούμε, η ενέργεια αυτή του γενικού διευθυντή.

25 Για το τέρμα της διαδικασίας μπροστά στο διοικητικό συμβούλιο της Αρχής μας κατατοπίζουν τα πρακτικά, τεκμ. 1 και 2. Η απαρίθμηση των στοιχείων που επέδρασαν στη λήψη της επίδικης απόφασης περιλαμβάνει και τη γνώμη του συμβουλίου προσωπικού, την εισήγηση του γενικού διευθυντή, τα φύλλα ποιότητας και το περιεχόμενο των προσωπικών φακέλων. Ακόμη η Αρχή
30 προβαίνει σε ιδιαίτερες παρατηρήσεις για όλους τους υποψηφίους για να καταλήξει ότι οι προαχθέντες υπερέχουν "όλων των υπολοίπων υποψηφίων σε επίδοση, απόδοση και ικανότητα και ότι είναι οι καταλληλότεροι".

35 Δεν υπάρχει διαφωνία (εξάλλου εύκολα διαπιστώνεται από τα πρακτικά) ότι η καταλληλότητα των υποψηφίων αποφασίστηκε με βάση τα δεδομένα που τους αφορούσαν όπως ήταν διαμορφωμένα στις 2/11/90. Αυτό όμως, κατά την εισήγηση των αιτητών, αποτελεί ασύγνωστο λάθος. Η πλήρωση της θέσης έπρεπε να γίνει με βάση
40 το νομικό και πραγματικό καθεστώς της 26/7/91 ημερομηνίας που λήφθηκε η απόφαση. Ο δικηγόρος της καθής προσπάθησε να αντικρούσει τη θέση αυτή λέγοντας ότι η υπόθεση *P.I.K. ν. Καραγιώργη και Άλλης*, ανωτέρω, επέβαλλε ανάκληση της προηγούμενης απόφασης της 2/11/90 και επανεξέταση της πλήρωσης των θέσεων

σύμφωνα με το καθεστώς που επικρατούσε κατά το χρόνο εκείνο. Την πρότασή του, συνέχισε ο συνήγορος, υποστηρίζει η νομολογία.

Η υπόθεση **Δημοκρατία ν. Περικλέους και Άλλων** (1984) 3 Α.Α.Δ. 577, 586, στην οποία αναφέρθηκε ο κ. Χ'Ιωάννου, αποφάσισε ότι ο ουσιώδης χρόνος για την κατοχή των προσόντων που απαιτούνται για μιά θέση είναι η τελευταία ημέρα της προθεσμίας που τάσσει η σχετική προκήρυξη των θέσεων για υποβολή αιτήσεων. Και στην περίπτωση προαγωγών είναι η ημερομηνία που λήφθηκε η πρόταση της ενδιαφερόμενης αρμόδιας αρχής από την Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, σύμφωνα με το άρθρ. 17 του προϋσχύσαντος νόμου περί Δημόσιας Υπηρεσίας αρ. 33/67. Δεν μπορεί να διακρίνω οποιαδήποτε ομοιότητα με το υπό συζήτηση θέμα. Ούτε υπάρχει οποιοδήποτε έρεισμα για διεύρυνση της Αρχής σε κατάσταση όπως η παρούσα.

Έχω την άποψη πως δε βρισκόμαστε μπροστά στην περίπτωση που επιτρέπεται η αναδρομικότητα χάριν της συμμόρφωσης της Αρχής προς τη νομιμότητα. Δεν έχουμε εδώ επανεξέταση που επιβάλλει η ανάκληση κάποιας διοικητικής πράξης. Σύμφωνα με τον Π.Δ. Δαγτόγλου "Γενικό Διοικητικό Δίκαιο" (1984) β' έκδοση σελ. 235 "ανάκληση είναι η διοικητική πράξη με την οποία αίρεται η ισχύς για το μέλλον ή αναδρομικώς μίας άλλης διοικητικής πράξεως". Η απόφαση της 2/11/90 δεν ήταν εκτελεστή διοικητική απόφαση που θα μπορούσε να αποτελέσει αντικείμενο ανακλητικής πράξης και στη συνέχεια επανεξέτασης. Όμως κατέληξα ότι η παρατυπία δεν επιφέρει ακυρότητα. Από την έρευνα των φακέλων δε διαπίστωσα οποιοδήποτε στοιχείο που εμφανίζεται μετά τις 2/11/90 και πριν από το χρόνο λήψης της απόφασης του συμβουλίου προσωπικού ή της ίδιας της απόφασης της Αρχής που θα μπορούσε να επηρεάσει με οποιοδήποτε τρόπο την εγκυρότητα της τελευταίας. Το θέμα αντιμετώπισε ακριβώς έτσι ο δικαστής Κούρρης στην προσφυγή **Μερόπη Κολοκασίδου ν. Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου** (1992) 4 Α.Α.Δ. 4801. Πιστεύω πως είναι η ορθή προσέγγιση και την ακολουθώ.

Η επόμενη εισήγηση των αιτητών είναι ότι λαθασμένα και παράνομα το συμβούλιο προσωπικού παρέσχε τη συμβουλή του στην Αρχή στηριζόμενο στα κριτήρια του Καν. 10(7) που μόνο η τελευταία μπορεί να χρησιμοποιήσει κατά τη λήψη της τελικής απόφασης. Δεν περιορίστηκε σε συμβουλή, όπως ορίζει ο Καν. 10(5), αλλά προέβη σε συγκρίσεις και αξιολογήσεις, φτάνοντας μέχρι το σημείο να καταρτίσει κατάλογο των υποψηφίων με σειρά προτεραιότητας των επικρατεστέρων. Ας δούμε τι προβλέπει ο Καν. 10(7):

5 "Οι κρίσεις για προαγωγή διενεργούνται με βάση την υπηρεσιακή επίδοση και απόδοση των υποψηφίων και την εν γένει ουσιαστική καταλληλότητά τους, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του προσωπικού τους φακέλου, τα φύλλα ποιότητας και τα φύλλα προαγωγής τους."

10 Θα παρατηρούσα πρώτα ότι δεν υπάρχει τίποτε στον Καν. 10(5), που αναφέρεται στη συμμετοχή του Συμβουλίου Προσωπικού στη διαδικασία προαγωγών, που να αποκλείει τις ενέργειες στις οποίες προέβη το συμβούλιο αυτό στην παρούσα περίπτωση. Εξάλλου οι εισηγήσεις του έχουν μόνο συμβουλευτικό χαρακτήρα και δε δεσμεύουν την Αρχή. Στην προκείμενη περίπτωση, όπως συνάγεται από τα πρακτικά, η Αρχή έκαμε τη δική της έρευνα και σύγκριση των υποψηφίων προτού πάρει απόφαση (βλέπε προσφυγή **Έλλη Χριστοδούλου ν. Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου** (1993) 4 Α.Α.Δ. 40).

20 Αναφορικά με τη χρήση των κριτηρίων του Καν. 10(7) από το συμβούλιο προσωπικού, θα τολμούσα να παρατηρήσω ότι η ομοιογενής αντιμετώπιση του έργου τους προάγει αντί να πλήσσει τον σκοπό της διαδικασίας που δεν είναι άλλος από τον εντοπισμό των πιο ικανών στελεχών για την επάνδρωση των θέσεων. Το απεικναιό ενδεχόμενο της διαφορετικής προσέγγισης από τα δύο όργανα δυνατό να δημιουργούσε προβλήματα αναφορικά με το κύρος ή τη βαρύτητα της συμβουλής.

30 Πρέπει να λεχθεί ότι διαμορφώνοντας την εισήγησή του ο Γενικός Διευθυντής δεν έλαβε υπόψη μόνο το περιεχόμενο των φακέλων, αλλά εξέφρασε την προσωπική του γνώμη για κάθε υποψήφιο. Αυτό έδωσε λαβή σε επιχείρημα ακυρότητας ότι δηλαδή αποτελεί στοιχείο κρίσης μη προβλεπόμενο από τους κανονισμούς. Και εν πάση περιπτώσει ότι ο Γενικός Διευθυντής παρέλειψε να καταγράψει ποία ακριβώς είναι η γνώμη αυτή. Τέλος οι αιτητές απέδωσαν στην εισήγηση γενικότητα και αοριστία σε βαθμό που δικαιώνει την εισήγηση πως δεν αιτιολογείται.

40 Ο Γενικός Διευθυντής της Αρχής είναι από τους κανονισμούς επιφορτισμένος με το καθήκον να κάμνει τις εισηγήσεις του προς την Αρχή. Θα έλεγα πως η άποψή του, λόγω της θέσης του, πρέπει να αποτελεί συστατικό της εισήγησης. Αλλοιωτικά το έργο του θα περιοριζόταν στη μετάδοση του υλικού των φακέλων στην Αρχή που ούτως ή άλλως στο τελικό στάδιο είναι μπροστά της. Νομίζω όμως πως μια τέτοια ερμηνεία δεν εκφράζει το πνεύμα του Καν. 10(5). Ούτε προωθεί ευρύτερα την ιδέα των κανονισμών που ανα-

φέρονται στη στελέχωση της Αρχής με τους ικανότερους. Το πρακτικό, τεκμ. 3, επιμαρτυρεί την έκταση της συμμετοχής του Γενικού Διευθυντή στη διαδικασία και φανερώνει με πληρότητα τα ερείσματα της κρίσης του.

5

Περαιτέρω οι αιτητές προβάλλουν σαν λόγο ακυρότητας την απουσία έρευνας από την Αρχή αναφορικά με τα προσόντα που απαιτεί το σχέδιο υπηρεσίας πέρα από το απολυτήριο μέσης εκπαίδευσης, όπως η πολύ καλή γνώση της αγγλικής γλώσσας. Το σχετικό υλικό δεν τεκμηριώνει τέτοια μομφή, αλλά δείχνει πως είχε διεξαχθεί έρευνα σε βάθος. Σε πρώτο στάδιο ασχολήθηκε με την προσοντολογία των υποψηφίων το Συμβούλιο Προσωπικού και ο Γενικός Διευθυντής. Η έκταση της έρευνας του συμβουλίου φαίνεται στις σελ. 6-14 του τεκμ. 2. Αρχεί να λεχθεί ότι η έρευνα συνεπαγόταν ταξινόμηση των υποψηφίων σε διάφορες κατηγορίες, όπως προβλέπουν οι κανονισμοί (που δεν υπάρχει λόγος να εξειδικεύσουμε), ύστερα από διαπίστωση των προσόντων του κάθε υποψηφίου. Περαιτέρω αποκαλύπτει ότι τουλάχιστον οι ενδιαφερόμενοι είχαν το προσόν της γλώσσας.

10

15

20

Από το πρακτικό της Αρχής (τεκμ. 1 σελ. 11) φαίνεται ότι αυτή δεν αναφέρθηκε ειδικά στα προσόντα των υποψηφίων, αλλά μνημονεύει τα στοιχεία που επενέργησαν για να μορφώσει την τελική της κρίση. Και ανάμεσα σ' αυτά είναι τα πορίσματα του συμβουλίου προσωπικού και η εισήγηση του Γενικού Διευθυντή. Η Αρχή μελέτησε επίσης τους προσωπικούς φακέλους στους οποίους είναι συγκεντρωμένα τα προσόντα. Ότι έκαμε η Αρχή στο υπό συζήτηση θέμα ήταν αρκετό (Βλέπε *Δημοκρατία ν. Δημήτριου Ορφανίδη και Άλλων* (1992) 3 Α.Α.Δ. 205. Η εισήγηση για έλλειψη έρευνας των προσόντων κρίνεται αβάσιμη.

25

30

Εξίσου αβάσιμη μου φαίνεται και η επόμενη εισήγηση ότι η ίδια η επίδικη απόφαση στερείται αιτιολογίας. Το αντίθετο αποδεικνύει το εμπειριστατωμένο πρακτικό της απόφασης που δεν παραγνωρίζει κανένα από τους σχετικούς παράγοντες. Βρίσκω πως η αιτιολόγηση ήταν πλήρης χωρίς να βρίσκεται σε διάσταση με το υλικό των φακέλων (παραπέμπω για τις σχετικές αρχές στην *Άρταλος Κυπριανού ν. Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου* (1993) 4 Α.Α.Δ. 1051.

35

Οι αιτήτριες στην προσφ. αρ. 880/91 ισχυρίζονται υπεροχή τους στα προσόντα και την αρχαιότητα έναντι των ενδιαφερομένων, ενώ οι αιτήτριες στις προσφυγές 868/91 και 964/91 ισχυρίζονται ότι υπερέχουν στην αρχαιότητα. Στην υπόθεση *Μερόπη Κολοκασίδου*, ανωτέρω, το δικαστήριο απέκλεισε την αρχαι-

40

ότητα σαν κριτήριο επιλογής λέγοντας ότι:

5 "Σύμφωνα με τον πιο πάνω Κανονισμό {Καν. 10(7)}, η αρχαιότητα δεν αποτελεί κριτήριο προαγωγής. Επομένως, δεν εφαρμόζεται η νομολογία που διαμορφώθηκε σχετικά με τους δημόσιους υπαλλήλους, που στην περίπτωση τους η αρχαιότητα είναι ένα από τα νομοθετημένα κριτήρια επιλογής."

10 Από τη λεκτική διατύπωση του Καν. 10(7) προκύπτει ότι στις προαγωγές της Αρχής επικρατεί η καθαρά αξιοκρατική προσέγγιση. Οι προαγωγές αποδεδειγμένα από παράγοντες όπως η αρχαιότητα ως αυτοτελές κριτήριο. Η ικανότητα του υπαλλήλου πρέπει να φαίνεται έμπρακτα κατά την άσκηση των καθηκόντων του, όπως στοιχειοθετείται από τα φύλλα ποιότητας και τα υπόλοιπα στοιχεία των προσωπικών φακέλων. Δεν υπάρχει τίποτε

15 στο διαθέσιμο υλικό που ανατρέπει τις επιλογές της Αρχής στην παρούσα περίπτωση.

20 Φτάνουμε έτσι στον τελευταίο ισχυρισμό ότι η Αρχή παράνομα έδωσε αναδρομική ισχύ στην προαγωγή των ενδιαφερόμενων προσώπων, που προβάλλεται σαν αυτοτελής λόγος ακύρωσης της πράξης στο σύνολό της. Θα υπομνήσω στο σημείο αυτό ότι η απόφαση λήφθηκε στις 26/7/91 ενώ η προαγωγή των ενδιαφερομένων καθορίστηκε να ισχύει από 31/12/90. Καταρχήν η διοικητική πράξη δεν μπορεί να ισχύει αναδρομικά (Βλέπε **Δημοκρατία ν. Μόξορας** (1970) 3 Α.Α.Δ. 210, 219 και Πορίσματα Νομολογίας του Σ.τ.Ε. 1929-1959, σελ. 197-198). Εντούτοις υπάρχει εξαίρεση στην περίπτωση ειδικής διάταξης νόμου που διέπει

25 το θέμα, η οποία προβλέπει την αναδρομικότητα.

30 Ο δικηγόρος της καθής ανέφερε ότι ο περί Προϋπολογισμού της Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου Νόμος του 1990 (αρ. 92/90), που προνόησε για τις θέσεις αυτές, αποτελεί ειδική νομική εξουσιοδότηση. Το ίδιο επιχείρημα προβλήθηκε αλλά δεν επικράτησε στις υποθέσεις **Αυξεντίου ν. Επιτροπής Δημόσιας Υπηρεσίας** (1973) 3 Α.Α.Δ. 309 και **Μερότης Κολοκασίδου**, ανωτέρω. Στις υποθέσεις εκείνες δεν κρίθηκε αρκετό ότι υπήρχε πρόβλεψη για τις θέσεις για ολόκληρο το χρόνο που καλύπτει ο νόμος για τον προϋπολογισμό. Χρειάζεται ο νόμος με ειδική διά-

35 ταξη να επιτρέπει ρητά την αναδρομικότητα. Αυτό δε συμβαίνει και στην υπόθεσή μας. Επομένως η πράξη προαγωγής δεν μπορούσε να ανατρέξει σε χρόνο πριν από την έκδοσή της.

40

Η επίδικη πράξη είναι νομικά διαιρετή. Το μέρος της απόφα-

σης που αφορά την επιλογή των ενδιαφερομένων διαχωρίζεται από την αναδρομικότητα των προαγωγών (Βλέπε Γ. Μ. Παπαχατζή "Μελέται επί του δικαίου των διοικητικών διαφορών" 4η έκδοση (1961) σελ. 405 και 406) Στην υπόθεση **Μερόπης Κολοκασίδου**, ανωτέρω, το δικαστήριο πράγματι ακύρωσε μόνο το 5 παράνομο μέρος της πράξης δηλαδή την αναδρομικότητα των προαγωγών. Με όλο το σέβας πιστεύω ότι υπάρχει δικονομικό κώλυμα για να ακολουθηθεί τέτοια λύση. Οι προσφυγές πλήττον τις προαγωγές στην ολότητά τους χωρίς να στρέφονται ειδικά κατά της αναδρομικότητας που δόθηκε σε αυτές. (Βλέπε 10 σχόλια δικαστή Κωνσταντινίδη στην απόφαση **Χαράλαμπος Χ"Βασιλείου και Άλλοι ν. Αρχής Τηλεπικοινωνιών Κύπρου** (1992) 4 Α.Α.Δ. 4136. Περαιτέρω θα μπορούσε να εγερθεί και πρόβλημα έννομου συμφέροντος των αιτητών να θέσουν τέτοιο 15 ζήτημα. (Βλέπε Δ. Κοντόγιωργα-Θεοχαροπούλου "Αι συνέπειαι της ακυρώσεως των διοικητικών πράξεων έναντι της διοικήσεως" σελ. 115 και 116 που παραπέμπει στο Φ. Βεγλερή "Η συμμόρφωσις της διοικήσεως εις τας αποφάσεις του Συμβουλίου της Επικρατείας" σελ. 80 επ.).

20 Για τους λόγους που εξέθεσα απορρίπτω τις προσφυγές χωρίς έξοδα. Η επίδικη πράξη επικυρώνεται.

Οι προσφυγές απορρίπτονται χωρίς έξοδα.